

Türkiye-İran-Rusya Zirvesi'den Ortak Bildiri Yayınılandı

Suriye konulu Türkiye-İran-Rusya Zirvesi'nin ardından ortak bildiri yayınılandı. Bildiride, Türkiye, Rusya ve İran'ın Suriye krizine askeri çözüm getirilemeyeceği ve İdlib'deki durumun Astana mutabakatı çerçevesinde ele alınacağı vurgulandı. - 07.09.2018

İran'ın başkenti Tahran'da düzenlenen Suriye konulu Türkiye-İran-Rusya Üçlü Zirvesi'nin ortak bildirisinde, Türkiye, Rusya ve İran'ın Suriye krizine askeri çözüm getirilemeyeceği ve İdlib'deki durumun Astana mutabakatı çerçevesinde ele alınacağı vurgulandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'nin Tahran'da gerçekleştirdiği Suriye konulu üçlü zirvenin ardından ortak bildiri yayınılandı.

Bildiride, üç liderin 4 Nisan 2018'de Ankara'da düzenlenen ikinci zirveden sonra Suriye'de meydana gelen gelişmeleri değerlendirdiği belirtildi.

Liderlerin ayrıca, Astana formatının Ocak 2017'den bu yana sağladığı başarılarından, özellikle de Suriye genelindeki şiddetin azaltılmasında katedilen ilerlemeden ve ülkede barış, güvenlik ile istikrara yapılan katkıdan duydukları memnuniyeti ifade ettikleri aktarıldı.

Ortak bildiride, “(Liderler) Suriye Arap Cumhuriyeti’nin egemenliği, bağımsızlığı, birliği ve toprak bütünlüğü ile BM şartının amaç ve ilkelerine olan kuvvetli ve devam eden taahhütlerini vurgulamış ve bunlara herkes tarafından saygı gösterilmesi gerektiğinin altını çizmişlerdir.” denildi.

Bildiride ayrıca, “(Liderler) Terörle mücadele kisvesi altında sahada yeni gerçeklikler yaratılmasına dair her türlü girişimi reddetmiş, Suriye’nin egemenliği ile toprak

bütünlüğü konusunda ve komşu ülkelerin ulusal güvenliğini zayıflatmayı amaçlayan ayrılıkçı gündemlere karşı durmada kararlılıklarını ifade etmişlerdir.” ifadesi de yer aldı.

İdlib gerginliği azaltma bölgesindeki durumun bu ilkeler çerçevesinde ele alınması konusunda liderlerin mutabık kaldığının belirtildiği bildiride, Astana formatını tanımlayan iş birliği ruhuna uygun olarak görüşülmesinin kararlaştırıldığı kaydedildi.

Terörle ortak mücadele

Bildiride şu ifadelere yer verildi:

“(Liderler) BM Güvenlik Konseyi tarafından terörist olarak tanımlanan DEAŞ, Nusra Cephesi ile El Kaide veya DEAŞ’la bağlantılı tüm diğer bireyler, gruplar, teşebbüsler ve oluşumların tamamen ortadan kaldırılması amacıyla aralarındaki iş birliğini sürdürme kararlılıklarını teyit etmişlerdir. Terörle mücadelede, yukarıda belirtilen terörist grupların ateşkes rejimine katılmış veya katılacak olan silahlı muhalif gruplardan ayrıştırılmasının sivil zayıatın önlenmesi bakımından da olmak üzere büyük önem arz ettiğinin altını çizmişlerdir.”

Siyasi çözüm

Ortak bildiride, liderlerin Suriye ihtilafına askeri çözüm getirilemeyeceğine ve ihtilafın yalnızca müzakere edilmiş bir siyasi süreç yoluyla sona erdirilebileceğine dair inançları yinelendi.

Siyasi sürecin Soçi’de düzenlenen Suriye Ulusal Diyalog Kongresi’nin kararları ve BM Güvenlik Konseyi’nin 2254 sayılı kararıyla uyumlu olarak ilerletilmesi amacıyla üç ülkenin aktif iş birliğini sürdürme kararlılıklarını teyit ettiklerinin belirtildiği bildiri, şöyle devam etti:

“(Liderler) Suriyelilerin öncülüğünde ve sahipliğinde bir siyasi çözüme ulaşma sürecini ilerletme amaçlı ortak çabaları sürdürme konusundaki kararlılıklarını yinelemişler ve Anayasa Komitesi’nin kurulması ile çalışmalarının başlatılmasına yardımcı olmaya yönelik taahhütlerini vurgulamışlardır.”

Hayatın normalleştirilmesi

Tahran zirvesi bildirisinde, tüm Suriyelilerin normal ve huzurlu bir hayata yeniden kavuşmalarına ve acılarının hafifletilmesine yönelik tüm çabalara destek olma ihtiyacı da vurgulandı.

Bildiride bu bağlamda, ilave insani yardım göndermek, mayın temizliği faaliyetlerini kolaylaştırmak, sosyal ve ekonomik tesisler de dahil temel altyapı unsurlarını eski haline getirmek ve tarihi mirası korumak için başta BM olmak üzere uluslararası kurumlara çağrıda bulunuldu.

Dönüşler

Bildiride üç lider, sığınmacıların ve ülke içinde yerlerinden edilmiş kişilerin Suriye'de ikamet ettikleri asıl yerlere güvenli ve gönüllü olarak dönüşleri için gerekli şartların oluşturulması ihtiyacının altını çizdi.

Bu amaçla, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) ve diğer uluslararası uzmanlık kuruluşları da dahil, ilgili tüm taraflar arasındaki eşgüdüm ihtiyacının da vurgulandığı bildiride, “Suriyeli mülteciler ve ülke içinde yerlerinden edilmiş kişiler hakkında uluslararası bir konferansın toplanması fikrini değerlendirmek hususunda mutabık kalmışlardır.” denildi.

Alıkonuların serbest bırakılması

Ortak bildiride, BM ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) uzmanlarının katılımıyla yürütülen, alıkonuların serbest bırakılması, cenazelerin teslimi ve kayıp şahısların tespiti Çalışma Grubu’nun faaliyetlerindeki ilerlemenin memnuniyetle karşılandığına da değinildi.

Bildiride, bir sonraki üçlü zirvenin Rusya'da yapılacağı duyuruldu.

Suriye konulu üçlü zirvelerin ilki 22 Kasım 2017'de Soçi'de, ikincisi 4 Nisan 2018'de Ankara'da yapılmıştı. Her iki zirvede de Suriye'nin toprak bütünlüğüne bağlılık ve terörle ortak mücadele için kararlılık vurgulanmıştı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA